

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

EU Groenboek over marktconforme instrumenten

Datum

Kenmerk

DGM/SB/2007040766

Afschrift aan

Stichting Natuur en Milieu, Consumentenbond
Werkgevers- en werknemersorganisaties

Geachte Voorzitter,

Op 28 maart 2007 heeft de Europese Commissie het Groenboek Marktconforme instrumenten voor milieu- en energiebeleid gepubliceerd. De Commissie wil hiermee een brede discussie entameren over het gebruik van deze instrumenten, met als doel om zowel op EU-niveau als op dat van de lidstaten de toepassing van marktconforme instrumenten uit te breiden en te versterken, zoals ook al werd aangekondigd in het Zesde Milieu Actieprogramma en de Europese Duurzaamheidsstrategie.

Het Groenboek gaat in op de waardevolle betekenis die verschillende marktconforme instrumenten, zoals belastingen, financiële prikkels en emissiehandel, kunnen hebben als beleidsinstrument. In het stuk geeft de Commissie aan op welke terreinen en op welke manier het gebruik ervan kan worden versterkt. Het Groenboek richt zich daarbij specifiek op de terreinen klimaat en energie, verkeer en vervoer, water, afvalstoffen, biodiversiteit en luchtvervuiling. Per beleidsterrein wordt ingegaan op de stand van zaken, tekortkomingen en mogelijke opties ter verbetering. Tevens wordt een aantal vragen aan de ontvangers van het Groenboek voorgelegd waarin gevraagd wordt om mee te denken en bijdragen te leveren aan het beleidsontwikkelingsproces dat de Commissie voor ogen staat.

De meest concrete, voorziene beleidsontwikkeling die hierop aansluit, is de voorgenomen herziening en stroomlijning van de EU Richtlijn Energiebelastingen. De Commissie overweegt om de milieueffectiviteit van deze Richtlijn – mede in het kader van het aangekondigde, nieuwe geïntegreerde klimaat- en energiebeleid – te verbeteren door de thans bestaande minimumtarieven voor elektriciteit en energieproducten te splitsen in een energiedeel en een milieudeel. Binnen het milieudeel zou dan weer onderscheid gemaakt kunnen worden in broeikasgasemissies en andere emissies. Hiermee zou het beter mogelijk worden om te differentiëren naar de mate van milieuvriendelijkheid van de ingezette energiebronnen, wat met name in het voordeel zou kunnen werken voor de hernieuwbare bronnen.

Andere onderwerpen die de Commissie aan de orde wil stellen, betreffen de interactie tussen het emissiehandelssysteem van de EU voor broeikasgassen en de belastingen op energie, alsmede de samenloop tussen de instrumenten emissiehandel en energiebelasting enerzijds en de sterk met fysieke regulering verbonden EU Richtlijnen National Emissions Ceilings en Integrated Pollution, Prevention and Control anderzijds. Daarnaast komen aan de orde de fiscale behandeling van de verschillende transportmodi in het verkeer en vervoer, de prijspolitiek voor water, de belastingen in het kader van het afvalbeleid en meerdere marktconforme instrumenten ten behoeve van het biodiversiteitsbeleid. De Commissie heeft een consultatieronde voorzien die loopt tot 31 juli 2007.

Nederland is ingenomen met het initiatief van de Commissie om dit Groenboek over de inzet van marktconforme instrumenten in het milieu- en energiebeleid uit te brengen. Nederland heeft de afgelopen jaren zelf regelmatig gepleit voor een bredere inzet van dit type beleidsinstrumenten op zowel Europees als nationaal niveau. Nederland heeft inmiddels een ongeveer twintigjarige ervaring met vergroening van het belastingstelsel. Het Kabinet heeft in het Coalitieakkoord aangegeven dat, “waar de mate van milieuvervuiling en milieubevordering onvoldoende in de milieuprijzen tot uiting komt, zullen waar mogelijk positieve en/of negatieve financiële prikkels – heffingen, gedifferentieerde belastingen en (tijdelijke) subsidies – worden ingevoerd.” Het Akkoord bevat vier concrete belastingmaatregelen die al in 2008 moeten ingaan, maar ook voor de jaren daarna worden verdere vergroeningsmaatregelen overwogen. Daarnaast zal het Kabinet al in deze regeerperiode het systeem van de kilometerheffing – eventueel gefaseerd - invoeren, mits aan bepaalde voorwaarden kan worden voldaan.

Bij het inzetten van economische instrumenten in het milieubeleid mag, ook dat staat in het Coalitieakkoord, de noodzaak van een Europees speelveld niet uit het oog worden verloren. Mede daarom wil Nederland intensief meewerken aan het nadenken over en beantwoorden van de vragen die de Commissie heeft voorgelegd. Voorgelegde opties zullen beoordeeld worden op hun milieueffectiviteit en uitvoerbaarheid, maar ook op andere criteria, zoals subsidiariteit, interne markt, WTO-conformiteit, economische groei, concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven, gevolgen voor ontwikkelingslanden en administratieve lastendruk. Over het resultaat van deze activiteit, uitlopend op een brief met notitie aan de Commissie deze zomer, zal ik uw Kamer eveneens informeren.

Tenslotte ondersteunt het Kabinet dat de Commissie ook de maatschappelijke organisaties uitnodigt om te reageren op het Groenboek. Afschrift van deze brief zal daarom gestuurd worden naar de Stichting Natuur en Milieu, de Consumentenbond en de Nederlandse werkgevers- en werknemersorganisaties.

Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer